

گەشتن بە مافی چارەى خۆنووسىن بۇ ھەر نەتەوہەىک دامەزراندنى دەولەتە

ساسان دەرویش - ھۆلەندا

ئا لەم کات وساتەدا کە پشتگىرى نىو دەولەتى ھەپە بۇ ناپرەزايەکانى سەرشەقام و دەنگى نازادىخووان لەدىلى وچەوساندنەوہى نەتەوہى وژىر دەستەى وکۆپلاپەتى ستەمى حوکم پرانى دىکتاتورەکان ولەرزىنى پەیکەرى دەستەلاتيان وھەنگاوانان بەرەو ديموکراتىيەت و شارستانىيەت ولئى کەوتنەوہى سەر بەخۆى باشوورى سۆدان و ھەلپھاتنى زىن عابدين سەرۆكى تونس و دەست بەردارى موبارەک لە سەرۆکايەتى و بەردەوامى خۆپيشاندان و ناپرەزايەکانى ھەندى وولاتانى ترى عەرەبى ، ھەموو ئەم پروودا و گۆرانکاریە چاوەروان نەکراوانە ، دەرفەتیکى ترە بۇ ئەوہى گەلى کورد کە دەنگى نەتەوہى پەرواى خۆى ھەلپىرئ بۇ گەشتن بەو مافە ، ديارە ئيمە پيش گەلى سۆدان ئەم ھەنگاوەمان ناوہ وە کورد لە پرابردوودا، تەنھا جياوازىيەک لە مابەينماندا ھەبئ ئەوان لە دواى پرىکەوتن نامەپەکى فەرمى نىوان حکومەت وسوپاى پزگارى سۆدان و تەواوبوونى وادەکەى توانيان ئەم پرسە بخەنەوہ بەردەست و بەرەوسندوقى دەنگ دان پرون و داواى جيابوونەوہ بکەن، بەلام گەلى کورد لە باشوورى کوردستان لە سالى ۲۰۰۵ لە پرىگای بزوتنەوہى پرىفراندۆم لە باشوورى کوردستان ، لە کاتى ھەلپىزاردنى پەرلەمانى عىراق و خولى دووہەمى پەرلەمانى کوردستان لەپەک کاتدا لە پراپرسىيەکى گشتى پرىفراندۆم بە پزىزەى ۹۸% دەنگى بۇ سەر بەخۆپى داو ئەنجامى ئەم پراپرسىيە لەپزىگەى پەرلەمانى کوردستان وەک دىکۆمپنت و پراى گەلى کوردستان پەرەوانەى (يوئىن) کرا ، و بە ھەرچ بيانوپەک بئ ھىچ بە دوادا چوئىک نەکرا بۇ سەرختنى وىست و داواى خەلکى کوردستان لە باشوور، ھۆکارەکەش ئەگەپزىتەوہ بۇ چى تا ئىستا ھىچ زانىارىيەکى پزىوست لەوبارەپەوہ نىە تەنھا لئى کەوتنەوہى ئەم عىراقە نوئى بە نەبئى کە تا ئىستا دانى بە سنوور و گەرەنەوہى ناوچە داپرواوەکاندا نەناوہ وەک کپشەپەکى ھەلواسراوماوہتەوہ، دەبوو ئيمەى کوردپش لە دواى پزىاردانى مادەى ۱۴۰ و وادەى تەواوبوونى، کورد پزىارى خۆى بدابە پەک ھەلوپستى بۇ دەستە بەرکردنى ئەم ماف وپرسە بە پراپرسى وھەنگاوانان بەرەو صندوقى دەنگدان وپەکلاکردنەوہى کپشەى کورد لەو جەنجالەى عىراق کە زۆرپەى زۆرى زلپزەکانى جىھانى بەخۆپەوہ سەرقال کردبوو کە راستەوخۆ و لا بەلا لە ھەوال و وور دەکاریەکانى ئاگاداربوون .

وہ مپزووئى پرابردووى خوئناوى کوردپشيان لەبەردەست دابوو کە تا ئەو کاتە چەند غەدرى مپزووئى لئى کراوہ، راستە زلپزەکان لە ئاست بەرژەوہەندپەکانى خوئان بئ دەنگى وە پاخود ئيمەيان ھاندابئ بۇ پزىکەوہ زيانى عىراق وجيانەبوونەوہمان ، بەلام دەکرا لە پال ئەم پالەپەستۆپە

بەلکو ئامانجە لەوخەباتە کە ئەرک و ماف یەکسان بن و بەشیوازیکی دیموکراسیانە و شارستانیانە دوور لەقین و ڕکابەری و زەبرو زەنگ وەکو میللەتانی دنیا کوردیش بە ئاواتی لە مێژینە ی دروست بوونی دەولەتی کوردی خۆی بگات کە هەموو پێداویستی قەوارە ی سیاسی خۆی هەیه وەک خاک و زمان و کلتوری تایبەتی خۆی هەیه و چیتەر باواز لە عێراقچیتتی و دەنگ دان بە کۆیلەپاتی کورد نە دەین بۆ دروست بوونی دەولەتی عێراقی عەرەبی کە بە شیکە لە ئومە ی عەرەبی ئیسلام کە تا ئێستاش کورد بە میللەت نازانن و بە کۆیلە ی ئسلام و عەرەبی دەزانن .

کە دوا دەسکەوتیان بۆمان فتوای کوشتمانە لە دوا ی جیا بوونە وە و گە یشتنمان بە ئاواتی لە مێژینە ی خۆمان و سەر بە خۆ یی بوونمان ، کە ئەمینداری گشتی دەستە ی زانایانی موسڵمان و زانای ئاینی ناسراو دکتۆر عەبدولکریم زیدان لە و تە یە کدا دابەشی بوونی عێراق و جیا بوونە وە لێ ی بە حەرام داو تە قە لە م و ڕایگە یاندووە کە سزای شەریعی جیا بوونە وە لە عێراق کوشتنە .

خە لکی کوردستانی ش دە پرسن تاکە ی کوردستان لە دلە ڕاوکی و ترس لە دەسکە و تە کانی و بە فیرو نە دانی خوینی شە هیدان ژیان بە ڕی بکەن و کیشە کانی بە هە لواسراوی ب مینیتە وە لە گە ل ئە و عێراقە ی کە سەر کردە کانمان چە ند بە دل سۆزی خشتی دروست بوونە وە ی هە ی کە لی دەستە لاتیان بنیات نایە وە بی ئە وە ی هیچ ڕیکە و تە ن نامە یە کی فە رمی هە بی بۆ ئە وە ی کە پالپشتی ئێ و دە ولە تی بی لە بی پە یمانی و دوو دل ی لە و عێراقە و جیا بوونە وە مان ، لە ڕابردووشدا مێ ژوو هیچ کات ڕە حم بە هیچ کە س ولایە تیک ناکات کە ڕینگربێ لە بە ر دە م ئە م مافە ی نە تە وە ی کورد چونکە نە خە و نی شاعیرە و نە خیری داگیرکاران ، ئە وە مافە و دە بی هەر کورد پی ی بگات کە ئە ویش دروست بوونی دە ولە تی کوردی یە ئە ویش بە هە ول و تیکۆشانی خە لکی کوردستان دیتە بە ر هە م لە ڕیگای کە مپینی ڕا پرسی و دیاری کردنی مافی چارە ی خۆ نووسین .